СТОРІНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

З ДІЯЛЬНОСТИ РОБІТНИЧИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ.

Савт Порюопайн, Онт.

Відділ ТУРФДім.

Робота в орґанізації, головно освітня, поступає вперед, хоч не таким скорим темпом, як бажалось-би. Відділ ТУРФДім розвивається більше якістю, чим скількістю. Робітництво нашої місцевости відноситься до нашої орґанізації дуже прихильно. Доказом є те, що коли наш відділ устроює яке будь підприємство в користь робітничої преси а бо инших робітничих цілей, то як місцеве так і дооколичне робітництво сходиться на наші підприємства і по щирости жертвує свої тяжко запрацьовані центи. Бо всі знають, що кожний найменший уділ зі своєї праці на робітничу ціль, це приспішення загибелі буржуазної системи.

Стараниям освітно-орґанізаційного комітету провадиться майже через ціле літо й досі освітній курс і школа для неграмотних. Школа відбувається два рази на тиждень. Однак до школи вчащає дише незначна скількість товаришів і товаришок. Инші в той час мають дома роботу, а другі кажуть, що їм вже за пізно до науки.

Товариші й товаршки, що вчащають на науку і крім того сповняють ще багато инших орґанізаційних обовязків, скористали зі школи дуже багато. Майже всі вони, коли читають про події в якій-будь країні, можуть представити собі, де та країна знаходиться, як за велика, за багата а навіть яка культура в ній. Маючи деякі поняття про ґеоґрафію, історію і инші предмети, лекше зрозуміти і запамятати прочитане. Тоді не позівається при читанню ґазети чи наукової книжки. Крім школи кожної неділі рано вудбуваються спільні читання і вільні дискусії.

Відділ Жіночої Секції.

Товаришки відділу також працюють над собою. Збори відділу відбуваються два рази на місяць. По укінченню зборів відбувається читання та дискусія над перечитаним. За цей рік придбано кілька нових членкинь. Буваючи пару разів на зборах товаришок, я добачив, що деякі товаришки дивляться одна на другу якось скоса. Цього між товаришками не повинно бути ніде і ніколи. Товаришки повинні більш гармонійно працювати між собою ніж товариші, бо їх менше число в орґанізації. Однак праця в орґанізації, хоч повільно, але поступає вперед.

Відділ Секції Молоді.

Відділ тільки на днях з'орґанізувався і числить 14 членів і членкинь. За короткий час свого існування вже придбано кількох нових членів і є надія ще на кількох.

Члени й членкині відділу дуже цікавляться своєю орґанізацією. Збори відділу відбуваються що другого четверга вечером. По укінченню зборів читається статті з ґазет та журналів, як також дається лекція про робітничих письменників, головно українських. Часами відбувається дискусія на вільні теми.

Відділ Р.З.Т.

Відділ ще досить молодий і числить поверх 30 членів і членкинь. Збори відбуваються раз на місяць, себ-то першої неділі в місяці. Робітники й робітниці цеї місцевости дуже заінтересовані цею орґанізацією. Бо майже на кожних зборах вписується до нашої запомогової орґанізації кількох нових членів або членкинь.

Робітнича Діточа Школа.

Дітей вчащає до школи около двайцять. Хоч в цій місцевости і в сусідній Дом Майн найшлося-б ще около двайцять, однак родичі тих дітей ще не зрозуміли значіння Робітничої Діточої Школи і не посилають своїх дітей до неї.

Наука в Робітничій Діточій Школі для дітей дуже цікава, бо окрім читання, писання і инших предметів дається лекції про історію України, дещо з ґеоґрафії, робітничих письменників, головно українських. Також відбуваються фізичні вправи, що є дуже корисними для розвитку діточого орґанізму. Неробкор.

ПОДЯКА ВІД УКРАЇНСЬКИХ ЕМІҐРАНТІВ В АВСТРІЇ.

Еберґассінґ, Австрія.

Дорога Редакціє "У.Р.В."!

Не відмовте помістити на сторінках "У.Р.В." щиру товариську подяку від нашого гуртка українських політ. еміґрантів в Еберґассінґ і околиці для робітничих орґанізацій і видавництв так в Европі, як і за океаном, як також окремих людей, що своєю жертволюбивістю причинились до збагачення нашого життя на еміґрації в духовий корм — тоб-то в робітничу літературу, яку діставали ми від згаданих орґанізацій і одиниць безплатно.

З'окрема складаємо ми щиру подяку як слідує: Видавництву "Українських Щоденних Вістей" в Ню Йорку, "Українським Робітничим Вістям" у Вінніпеґу, Канада, Відділові ТУРФ-Дім в Едмонтоні, Канада, "Нашій Правді" в Берліні, "Карпатській Правді" в Ужгороді, Чехословаччина і товаришам: М. Пасічникові у Відні, Австрія, П. Жукові в Бремен, Німеччина, М. Гоголюкові в Ді Пес, Ман., Канада і В. Лупацію в Харкові, У.С.Р.Р.

Сповняючи оцей милий обовязок вдячности супроти цих орґанізацій і окремих людей, ми просимо їх рівночасно, щоб вони не забували про нас і на будуче. Платити покищо ми не в силі, бо сами ледви животіємо на чужині. Одинокою заплатою покищо хай буде оця наша щира вдячність і сердечні бажання їм як найкращих успіхів в їхній дальшій праці й життєвих змаганнях.

Рівнож заявляємо, що будемо ревно плекати між собою й ширити поміж иншими робітниками велику визвольну ідею революційного робітничого руху й орґанізації.

Ми вспіли вже прозріти й пізнати, що освіта й клясове освідомлення є найпевнішою запорукою сили й визволу працюючої кляси з попівсько-панських кіттів.

Рівночасно ми бачимо дуже відрадне явище, що працюючі маси щораз то більше ворушаться, прозрівають і щораз то численніші ряди їх стають боєвою лавою проти дотеперішніх своїх гнобителів, відвертаючись від всіх брехонь попівсько - лякейської зграї.

Чули ми теж, що говорила делеґація австрійських робітників до Рад. Союза, яка наочно переконалась, як бреше буржуазія зі своїми прихвостнями про відносини в Рад. Союзі, як гарно розвивається там господарство, наука й освіта, як вільно дихають, думають і охоче працюють робітники й селяне над великою будовою соціялізму.

І все те буде для всіх гноблених ще робітників найкращим дороговказом в їхній дальшій боротьбі проти визиску й насильства буржуазії — а за кращий лад і життя для всіх працюючих в цілому світі.

Тож ще раз дякуємо щиро за дотеперішню поміч і просимо не забути за нас і в майбутньому.

Зі щирим товариським привітом, за гурток політ. еміґрантів в Австрії

А. Кіт.

Еберґассінґ, Австрія, 11. XI. 1926.

ПОБУТ ОРҐАНІЗАТОРА.

Ді Пес, Ман.

Перший раз від початку існування в Ді Пес робітничої орґанізації загостив сюди орґанізатор, т. Босович, і то саме в час базару, підчас якого годі було що-небудь підприняти.

Щойно після базару, починаючи від 7. до 17. листопада, т. Босович почав виступати з промовами.

В неділю, 7. листопада, вечером, т. Босович промовляв підчас концерту, присвяченого памяті Жовтневої Революції.

У вівторок, 9. листопада відбулися спільні збори всіх орґанізацій, на яких т. Босович давав практичні вказівки до кращого ведення праці. На цих зборах вирішено багато важних справ, з якими відділи всіх орґанізацій затримались аж до приїзду орґанізатора.

Дня 10. листопада в год. 2.30 по пол. відбулися збори жінвідділу, на яких тов. орґанізатор говорив про завдання жінвідділу й значіння журналу "Робітниці".

Вечером того самого дня відбулись збори відділу Р.З.Т., на яких т. Босович знову давав корисні вказівки місцевому відділові Р.З.Т.

Дня 11. листопада вечером відбулося масове віче, на якому т. Босович говорив на тему: "Три справи: божа, панська й робітнича".

В двохгодинній промові бесідник з'ясував ролю церкви колись і тепер, зазначуючи, що церква все стояла на услугах пануючої кляси для поневолювання працюючих.

Відносно "панської справи" бесідник навів багато цікавих фактів для ілюстрації панського гнету й визиску.

Опісля перейшов тов. промовець до робітничої справи й до робітничих орґанізацій.

В робітничій орґанізації робітник вперше дізнається хто він; він приходить до свідомости свойого безнадійного становища в капіталістичному ладі, своєї злиденної долі й своєї клясової приналежности. Він пробуджується неначе зі сну й глядить вже зовсім иншими очима на світ і на все, що кругом нього діється: тут всі його товариші по праці й недолі, яким вже отворились очі й вони радять над поліпшенням своєї долі; а там нахабна брехня, обман, визиск і насильство, проти яких робітникам треба боротись спільними силами.

Кожна нова свідома одиниця означає зріст сили пролетаріяту. Найбільшою українською робітничою орґанізацією є ТУРФДім; вона виховала досі тисячі свідомих борців за краще майбутнє робітничої кляси; вона плекає пролетарську культуру й мистецтво, має свою власну пресу й дбає про задоволення всіх духових потреб своїх членів і прихильників.

Тому то українське робітництво з поза орґанізації повинно добре призадуматись, чиїй справі воно досі служило й чи не помагає воно своїм гнобителям кувати пута на руки робітничої кляси!

Після промови тов. орґанізатор відповідав на численні запити присутних.

Дня 12. листопада вечером відбулись збори відділу ТУРФДім, на яких полагоджено справу орхестри. 13. листопада т. Босович помагав на пробі представлення п. н. "Підземна Галичина".

14. листопада відбулось масове віче в справі Р.З.Т., на якому він промовляв про завдання й значіння Р.З.Т. для українського робітництва; при тім вписалось до Р.З.Т. кількох нових членів.

15. листопада відбулось спеціяльне засідання заряду в справі орхестри, в якому взяв участь також т. Босович.

16. листопада промовляв він ще на зборах відділу ТУРФДім, після чого т. Босович виїхав з Ді Пес дня 17. листопада в инші околиці.

Побут його залишиться на довго в памяти місцевих товаришів, які бажають йому якнайкращих успіхів в його дальшій праці. Робкор.

КУТОК РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА.

ЯК ДБАЄ Р.З.Т. ПРО СВОЇХ ЧЛЕНІВ.

Торонто, Онт.

Складаю щиру товариську подяку відділовому й Головному Зарядам Р.З.Т. за запомогу, яку я одержав на днях в сумі $52.50 за пять тижнів моєї недути в шпиталі.

Також дякую щиро опікунам хорих і всім місцевим товаришам і товаришкам, які немов рідні так часто відвідували мене, приносили дарунки, писали, посилали квіти і т. д. і т. д.

При цій нагоді хочу сказати дещо про наше дороге Р.З.Т.

Сучасний капіталістичний лад витворив таку систему життєвих відносин, яка крім безоглядних і холодних грошевих інтересів не знає ніяких вищих людських зглядів. Виявляється вона найкраще у брутальному відношенні капіталістів до робітництва. Коли робітник сам себе не забезпечить на випадок каліцтва чи слабости, то не чекати йому ніякої людяности й ласкавости зі сторони босів, хоч-би він не знати як щиро працював для них. Вони викинуть його безжалісно на вулицю в тій самій хвилі, в якій він став нездібний до праці.

Таке трактування робітництва зі сторони його роботодавців спонукало робітників призадуматись самим над своєю судьбою. Вони зрозуміли, що робітник не в силі одинцем і без допомоги других товаришів робітників забезпечити себе, бо його заробітня плата заледви вистарчає на нужденне прожиття.

Але можуть вони дуже гарно забезпечити себе взаїмно спільними силами більшого числа робітників. І це заставило робітників єднатися у великі гурти для цілей самоосвіти й взаїмної помочі, бо лиш спільними силами матеріяльними й моральними з'усиллями робітництво може подбати про свої інтереси.

І ось бачите: я занедужав тяжко і коли-б я не був членом Р.З.Т. і инших робітничих орґанізацій, мені довелось-би було хіба пропадати, як собаці. Але товариші помогли мені морально й матеріяльно. І я, хоч самітний, бо не маю ніякої рідні в Канаді, почуваю себе в шпиталі багато краще, чим деякі, що мають тут численну родину. Мене відвідували що дня дорогі мої товариші й товаришки з ріжних робітничих орґанізацій, приносили квіти, дарунки й розвеселяли, чим могли. І я не почував себе самітним, опущеним, як багато цих бідних наших самітних робітників, що не належать до ніяких орґанізацій. Мені було любо й весело, бо знав, що про мене памятають, мені співчувають мої рідні товариші по орґанізації. Чи можна бідному пролетареві сподіватись більше прихильности й співчуття, як я його зазнав зі сторони робітничих орґанізацій?! Що-ж ви на це, ви всі безрідні, беззахистні, самітні й опущені товариші по праці, що блукаєте одинцем, або шукаєте розради й потіхи у ваших релігійних пересудах і пустих попівських фразах?!

Призадумайтесь над собою і памятайте, що ваше місце тільки в рядах з'орґанізованого робітництва, в яких знайдете щире співчуття і товариську поміч і розраду. Памятайте, що ні пан, ні піп не знатимуть вас, коли вас стріне нещастя або слабість; вони знають вас лише так довго, як довго ви можете їм платити або працювати для них.

Але свідоме, з'орґанізоване робітництво ніколи не забуде свойого товариша й поможе по своїм силам й щиро, по товариськи розрадить і потішить.

З товариським привітом,

М. Дерій.

ЩО КАЖУТЬ РОБІТНИКИ ПРО Р.З.Т.

Єгк, Б. К.

Чому я є членом Р.З.Т.?

По перше тому, що я забезпечений на всякий випадок каліцтва чи слабости, а по друге тому, що я є членом великої робітничої семї, якої всі члени взаїмно й по братерськи помагають собі в своїх життєвих злиднях.

А що це значить, цього не в силі розуміти той, що живе одинцем і до всього робітничого руху відноситься байдужно. Але хто мав-би добру волю над цим подумати, для тих я хочу розказати одну дуже повчаючу, хоч і невимовно сумну пригоду, яка скоїлась недавно в нашій місцевості.

Жив тут старенький чоловік, що весь свій молодий вік стратив на тяжкій праці в компанії. Коли постарівся, компанія ще тримала його через деякий час при роботі за 2 долари денно, але вкінці викинула його на брук, не питаючи навіть, що він з собою тепер пічне. Старик блукав вулицями, ходив благати в панів милосердя, але де в них є яка будь совість, або милосердя?! Старик, стративши всяку надію на прожиток, застрілився. Коротка ця історія говорить дуже багато. Вона каже, що робітник мусить самий дбати про себе і самий себе забезпечити на старість, чи на випадок каліцтва або слабости.

Забезпечитись для робітника можливо тільки в Робітничому Запомоговому Товаристві, яке дбає щиро про своїх членів, чого доказом може бути хоч-би й цей факт, що Р.З.Т. купило гарну фарму під приют для старців-робітників.

Як бачите, товариші робітники, компанії люблять тільки вашу молодечу роботу силу, яку використовують безпощадно, а на старости літ так саме безжалісно викидають жертви свойого визиску на вулицю, виссавши з них, мов павуки, всю животню силу.

Чи-ж будете ще довше зволікати, чи-ж яскраві життєві приміри не в силі отворити вам очей, що нас всіх жде в майбутньому?!

Глядіть, щоб не було за пізно!

В. Г. Т., член Р.З.Т.

НАУКОВА ЛЕКЦІЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ Р.З.Т.

Форт Френсес, Онт.

Як можна запобігти ріжним недугам.

Під таким заголовком др. Одонел, лікар місцевого відділу Р.З.Т., виголосив лекцію для членства Р.З.Т. дня 28. листопада ц. р.

У свойому вступі др. Одонел зазначив, що він радий цьому, що має нагоду говорити про наукові справи до робітників, які застановляються глибше над своїм життям і цікавляться наукою. Шкода тільки, що покищо небагато таких робітників, яких інтересують наукові питання.

Приступивши до властивої теми, др. Одонел розповів історію цілої низки найчастіших людських недуг, як дифтерії, віспи, тифу, жовтої фебри, шкарлятини, сухіт, рака і так зв. діябетес (Diabetes). Він пояснив причини цих недуг і способи лічення їх.

Кожна хороба, крім рака, є вилічима. Відносно діточих недуг др. Одонел сказав, що причиною їх є в більшості корм. Тому матері повинні поступати все по вказівкам лікаря.

Не оминув він теж нагоди, щоб не сказати кілька слів правди про так званий "Workmen's Compesation Act". Згаданий закон по його думці повинен мати велике значіння для робітництва, бо саме в його рядах трапляються тисячі випадків каліцтва, за які капіталісти повинні виплачувати пошкодованим робітникам великі суми відшкодовання за посередництвом "Компензейшен борд-у". Але капіталісти вживають всяких штучок, щоб цей закон зробити для себе "нешкідливим". Вони в більшості випадків не виплачують робітникам зовсім нічого, або виплачують смішно малі відшкодування, а й те, що вони виплачують, йде на рахунок й так нужденної заробітньої платні робітника. Одним словом, капіталісти, загребуючи в свої кишені майже всю надвартість продукту праці робітника, не дають з цього й ніодного цента на його забезпечення на випадок каліцтва.

Кінчаючи свою лекцію, др. Одонел сказав, що найліпшим забезпеченням перед небезпечними недугами є періодичні відвідини лікаря, який може запобігти розвиткові фатальних недуг в їх початках.

Лекцію дра Одонела переповів українською мовою т. А. Білецький. На закінчення промовляв ще т. Костур про конечність для робітника стати членом Р.З.Т. А. Б.

ПОДЯКА ГОЛОВНОМУ ЗАРЯДОВІ Р.З.Т.

Вест Форт Вил'ям, Онт.

Тов. Редактор! !

Прошу помістити цих кілька слів на сторінках "Укр. Роб. Вістей", якими складаю щиру товариську подяку Головному Зарядові Р.З.Т. у Вінніпеґу за допомогу, що я отримав в сумі $39.00.

Дякую також опікунові хорих та тим товаришам і товаришкам котрі відвідували мене підчас хороби. Мушу згадати на цьому місці також, що самий я до недавна не був членом Р.З.Т. Це тому, що почав був оплачувати так зв. іншюренс лайф. А коли побачив, що не в силі платити по $30.00 в рік, я зрікся того, а натомісць старався стати членом Р.З.Т. Зараз я бачу, що не помилився, а добре зробив, що завчасу покинув.

Коли я зістав скалічений при роботі і не годен був працювати на кусок хліба, то дістав запомогу від Р.З.Т. А коли-б був дальше тримався буржуазної асекурації, то не то що ніхто не згадав-би був про матеріяльну поміч, але ще й впоминався-б, щоб йому заплатити. І я вірю, що таких робітників як я, є ще й більше, а щоб вони довше не блудили і ставали членами Р.З.Т., то я на цьому місці кличу до всіх них:

Товариші Робітники!

Недавайтеся вже обманювати ріжним буржуазним аґентам, бо то все не в вашу користь. Корисною орґанізацією для українського робітництва є Робітниче Запомогове Товариство. Р.З.Т. згуртувало вже довкола себе тисячі українських робітників і всі вони забезпечені на всякий випадок слабости. Отже і вам там місце є, лиш треба дістатися до нього. Р.З.Т. є чисто робітничою орґанізацією і всі робіники повинні з неї користати. То-ж не відтягайте довше товариші.

Хто ще не є членом Р.З.Т. хай завчасу спішить і запишеться.

В. Глуханюк.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти"!

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ.

Дромгелер, Алта. — Річні збори відділу Жінсекції відбудуться в середу, 29. грудня в 8. годині вечером.

Келгари, Алта. — Річні збори відділу ТУРФДім відбудуться 30. грудня в 8-ій годині вечером в Укр. Роб. Домі.

Гемилтон, Онт. — Річні збори відділу Р.З.Т. відбудуться 2. січня 1927 року в годині 2-ій по полудні в льокалі відділу ТУРФДім на розі вулиць Кінрайд і Бартон.

Кіченер, Онт. — Річні збори відділу Р.З.Т. вдбудуться в неділю, 2. січня в 2-ій годині по полудні під ч. 14 Онтерію вулиці.

Дромгелер, Алта. — Річні збори відділу Р.З.Т. відбудуться в неділю, 2. січня в годині 2-ій пі полудні в Укр. Роб. Домі.

Содборн, Онт. — Річні збори всіх членів відділів ТУРФДім і Жіночої Секції відбудуться в неділю, 2. січня, в 2-ій годині по полудні в Укр. Роб. Домі.

Торонто, Онт. — Річні збори відділу Р.З.Т. відбудуться в неділю, 2. січня, в 2-ій годині по полудні в льокалі відділу ТУРФДім, 553 Квін стріт Вест.

Вест Форт Вил'ям, Онт. — Річні збори відділу ТУРФДім відбудуться в неділю, 2. січня в 2-ій годині по полудні в Укр. Роб. Домі.

Форт Вил'ям, Онт. — Річні збори місцевих українських робітничих орґанізацій відбудуться в такому порядку:

В неділю 2. січня 1927 р., в 2-ій годині по полудні річні збори відділу Жіночої Секції ТУРФДім.

В неділю, 2. січня, в годині 8-ій вечером — річні збори відділу ТУРФ-Дім.

В неділю, 9. січня, в годині 8-ій вечером — річні збори відділу Р.З.Т.

Всі повище згадані збори відбудуться в льокалі на 808 Мекінтош Ст.

Порт Артур, Онт. — Місячні збори відділу ТУРФДім відбудуться в неділю, 2. січня в годині 8.30 вечером в Укр. Роб. Домі.

Річні збори відділу ТУРФДім відбудуться в неділю, 9. січня в годині 2.30 по полудні в Укр. Роб. Домі.

Венкувер, Б. К. — Річні збори відділу ТУРФДім відбудуться в понеділок, 3. січня в годині 8-ій вечером.

Беверлей, Алта. — Річні збори відділу ТУРФДім відбудуться 3. січня в салі Укр. Роб. Дому.

Едмонтон, Алта. — Річні збори відділу Жінсекції ТУРФДім відбудуться в понеділок, 3. січня в 8-ій годині вечером в Укр. Роб. Домі.

Мус Джо, Саск. — Річні збори відділу ТУРФДім відбудуться 5. січня в 8-ій годин вечером.

Форд Ситі, Онт. — Річні збори відділу ТУРФДім відбудуться в неділю, 9. січня в 2-ій годині по полудні.

Торолд, Онт. — Річні збори відділу Р.З.Т. відбудуться 9. січня в льокалі відділу ТУРФДім.

Дромгелер, Алта. — Річні збори мужеського і жіночого відділів ТУРФ-Дім відбудуться в неділю, 9. січня в годині 8.30 вечером.

Вест Форт Вил'ям, Онт. — Річні збори відділу Р.З.Т. відбудуться в неділю, 9. січня в 8-ій годин вечером в Укр. Роб. Домі.

Форд Ситі, Онт. — Річні збори відділу Жінсекції ТУРФДім відбудуться в понеділок, 10. січня, в 7.30 вечером.

Транскона, Ман. — Річні збори відділу ТУРФДім відбудуться в неділю, 2. січня, в годині 2. по полудні.

В неділю, 9. січня, в годині 2-ій по полудні — річні збори відділу Жіночої Секції.

Торолд, Онт. — Річні збори відділу ТУРФДім відбудуться 2. січня в годині 2. по полудні.

ГЕМЛИН ҐАРЛЕНД.

"THE SILENT EATERS".

(Взято з твору "Книга про Американських Індіянів", видання Гарпера і Братів в Ню Йорку.)

За спеціяльним дозволом автора.

(Переклав М. Волинець)

(Докінчення.)

Він бу на танці до півночі і, будучи втомлений, глибоко спав, коли перед світанням Бул Гед і сім инших ренеґатів тихцем обступили його постіль.

Коли Бул Гед поклав на него свою руку, чіф відкрив очі і хутко спитав:

"Чого ти хочеш?"

"Тихо. Аґент хоче, щоб ти прийшов до него — сказав тихим голосом Бул Гед. — Вставай хутчій!"

Чіф лежав хвилину в задумі. Він бачив озброєних людей і знав, що вони вороги. В другій кімнаті спала його жінка з дітьми. Опір означав смерть. Він не хотів вмерти в її присутности.

"Дуже добре, — сказав він холодно, — я піду. — Він напів піднявся. — Але я мушу одітися. Це-ж дуже зимно, я хочу одіти своє нове пальто. Позвольте мені збудити мою жінку, щоб вона його принесла".

Бул Гед, який не був такий дикий, як Шейв Гед, сказав: "Добре. Ми почекаємо". Але як тільки жінка зрозуміла чого ці люде прийшли, вона почала голосити: "Вони прийшли його забрати". Її плач збудив дітей, які теж почали плакати.

Зараз почулося тупотіння багатьох ніг, що хутко бігли. Схопивши свої бленкети й прикривши ними свої рушниці, "Silent Eaters" спішили на допомогу, не знаючи що сталося, але готові до боротьби.

Цілий табор був збурений скорше, чим Бул Гед зміг дотаскати Ситінґ Була до порога.

Одним з перших із старої ґвардії прибіг Бир Кечер, чоловік гострий, який голосно закричав: "Вони забирають нашого чіфа! Не даймо їм його!"

Бул Гед відповів: "Це наказ аґента. Не вмішуйтеся!"

Бир Кечер знову закричав: "Не позвольмо цего!" І відкинувши на бік свій бленкет, направив свою рушницю на Бул Геда й вистрілив. Ренеґат упав, але падаючи вистрілив в чіфа. Майже в той самий момент Шейв Гед, підла собака, використав нагоду, щоб пустити кулю у велике серце мого чіфа, який повалився і вмер не промовивши й слова, коли довкола його трупа точилася боротьба.

Якийсь час можна було чути лише оклики войовників та стріли їх рушниць. Коли-ж все скінчилося, вісім "Silent Eaters" лежало побіч трупа чіфа і разом з ними чотири ренеґати, які дійшли до свого траґічного кінця під мильним покликом обовязку, щоб вкрити себе вічним пятном ганьби за вбиство свого чіфа по наказу білого чоловіка.

Зачинившись в хаті, инші зрадники вбили чіфового німого сина й саме "Silent Eaters" збиралися спалити їх в тій хаті, коли з гори почувся вистріл гармати, яка проголошувала прихід жовнірів. Синьокафтанники спасли ренеґатів.

Це добре, що тіло мого чіфа попало в руки цих страшних ворогів, бо вони над ним надругалися, коли вмішався полковник. Між Саюксами були такі ренеґати, що вони готові були розбити безпомічну голову льва, але білий командант ґарнізону підприняв кроки, щоб кости чіфа лежали по смерти не потурбовані.

Доктор форту Ятс приготовив тіло до похорону. На другий день по полудни тіло зашито в канву, покладено в домовину й похоронено на північно-східньому углі мілітарного цвинтаря без ніяких обрядів в присутности кількох осіб, що за ним тужили, хоч далеко десь багато мого народу було в невимовній жалобі за своїм великим провідником.

І так, не дивлячись на вандалізм білих людей і зрадництво червоних, прах мого чіфа спокійно лежить в забутому углі сумного мілітарного цвинтаря, недалеко Великої Болотяної ріки, яка була колись східнім кордоном його землі. Земля горяча від промінів сонця в літі і вкрита снігом зимою, але ранньою весною польова троянда цвіте на його кістках. Нічиї руки не піклуються його могилою, ніхто її не відвідує й проте імя, написане на білій омитій дощевою водою дошці, навіки записане на стінах пантеону червоного чоловіка поруч з іменами: Ред Джекета, Текамса, Осцеола і Блек Гока. Цивілізація простує понад його обличчям, але пята насильника не зітре з рекорду його раси імени "Та-танк-йо-танка", Ситінґ Була.

Він скоротив героїчно траґічну історію мого народу. Його життя сполучило просторінь між днями нашої волі й смерти всіх наших рідних традицій. Він бачив наступ завойовників і зникнення бофалів. Протягом півстоліття свого свідомого життя він був свідком найбільших змін і розумів більше, чим хто инший з червоних людей, траґічну історію мого племени.

Ось слова мого батька, чіфа "Silent Eaters", і його голос тремтів, коли він їх говорив:

"Та-танк-йо-танка" був великий чіф і добрий чоловік. Він не мав нічого злого в собі. Він завжди був миродайником і чесним у всіх справах. Він дбав лише про добробут свого народу. Він не був самолюбом, але був обережним до других. Він ще більше зростатиме, як гора, в міру того, як відходитиме в минуле. Він був чіфом між червоними людьми і більше ніколи такого ми не побачимо. Якщо Великий Дух не ненавидить своїх червоних дітей, то наш батько є щасливий в прихулку духів — в землі повертаючих бофалів".

Кінець.

Товаришу Робітнику! Не забувай, що твоя одинока ґазета в Канаді — "Українські Робітничі Вісти" — видається лише за твої гроші і инших таких самих, як ти. Памятай, що твоя ґазета від нікого не надіється помочі, лише від тебе. Тому присилай передплату і скільки зможеш на пресовий фонд.

ЧИ ВИ ВЖЕ ЧИТАЛИ

найновішу книжку відомого робітничого письменника М. ІРЧАНА

КАРПАТСЬКА НІЧ

що недавно вийшла з друку? Якщо немаєте її ви самі, або ваші знайомі, то постарайтеся купити, а будете мати корисну книжку в хаті. Не тратить вона вартости навіть тоді, як ви перечитаєте її. Це довша повість з воєнних часів в Галичині і в життя робітництва в Америці. Коли читаєте, то не можете так довго відірватися від книжки, доки не перечитаєте до кінця.

Письменник М. Ірчан сам пережив війну і вірно описує всі ті страшні події в старому краю. Читаючи "Карпатську ніч" ви рівночасно багато вчитеся і то в найбільш приступний спосіб, бо ціла книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Надрукована вона на найкращому папері, окладинка з артистичним малюнком в двох кольорах.

Купіть, а ніколи не пожалуєте! Розповсюднюйте скрізь цю книжку.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ.

Замовлення з грішми посилати на таку адресу:

Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
Winnipeg, Man.